ДЗЯННІЦА

Вестка Беларускага Нацыянальнага Камісарыяту.

Асобны №. каштуя усюды 35 кап.

№ 9

ВАРУНКІ ПЕРЭДПЛАТЫ:

	На 12 мес.	На 9 мес.	На 6 мес.	На 4 мес.	На 3 мес.	На 2 мес.	На 1 мес.
У Расеі	15р.—к.	11р.50к.	8р.—к.	5р.20к.	3р.90к.	2р.60к	1р.30к.
За граніцу	20р.—к.	18р.—к.	12р.—к.	8р.70к.	6р.—к.	4р.—к.	3р.—к.

Калі выпісваецца разам некулькі №№, та робіцца уступка на 20%.

Перамена адрысу каштуя 50 кап.
Радакцыя і Адміністрацыя: Масква, Паварская, 52.

Масква, 1918 г. 24 Апрэля. Выходзіць ня меньш чатырох разоу у месяц. І-й год выданьня.

Канцылярыя Беларускага Нацыянальнага Камісарыяту адчыняна штодня, апроч сьвят, ад 11 г. да 4 адзіны дню.

У Вітабску заложана філія Беларускага Нацыянальнага Камісарыяту. Камісарам назначан т. А. Мартіноускі. Адрыс: дом Акцызнаго губэрскаго упрауленьня.

Атдзел Беларускаго Нацыянальнаго Камісарыяту у Пецярбурху знайходзіцца на Баскавум перавулку, дом. 22, кв. 16, куды і радзімо звяртацца за усімі справамі па Беларусі у звязку з Пецярбурхам.

Б. Н. К.

У Пецярбурзі „Дзянніца“ прадаецца вось у якіх мейсцох: Атдзел Беларускаго Нацыянальнаго Камісарыяту (Баскау, 22, кв. 16), Нарауская арганізацыя Беларускай Сацыяль-Дамакрацкае Работнічае Партыі (Пецяргоуская шаша, д. 80, кв. 71), „Украинскій Базар“, (Пец. Бок, Вялікі прашпект, д. 3), Неускі, у газэтчыка пры касціолу св. Катарыны і Васіліоу Вострауроге Вял. праш. і 10 ліні.

Масква, 24 Апрэля.

Чым далай, тым уласць Саветау боляй і замацоуваяцца у жыцьці, заваіоувая да сябе прыхільнасць селян і работнікау і гэтым закладая пад сябе крэпкі хундамэнт. Азнаючы гэта, усе варагі гэтаго парадку ажно з шкуры вылазяць, стараючыся усімі спосабамі напакасціць рабоча-селянскаму правіцяльству. Чаго-чаго яны ня прыдумоуваюць, якіх пліотак ня ускладаюць яны на Саветы і на камісарау! Гэтак, калі пасачыць за іх газэтамі, та больш нічога у іх ня знойдзяш, апроч лаянкі, апроч усякіх нагаворау і хлучні

Вельмі у гэтум адукорыліся мяньшавікі, якія, карыстаючы тытулам Сацыяль-Дамакратыі хочуць пацягнуць за сабою рабочых. Яны цяпер дык забылі усе іншае і, як куры на сваем сметніку, пачаліся грабціся у смеці, каб засыпаць ім чыстату Савецкае уласці.

Разбору ні учым яны ня патрабуюць—бяруць у рукі, што пападзецца.

Прауда, нічога ім не знайсці такога, чымсь бы можна было сур'іозна наклікаць нядавер'я на Народны Камісарыят, і вось яны нібы дзеці, прычэпліваюцца да самых пусты рачэй. „Ага, вы завяцеся Рабоча-селянскім правіцяльствам, а ехдзіця на самакатах, ясце смашна і жывяце упекных палацах“.

І гэтакім парадкам даляй.

Ды і ня толькі гэтакім, а яшчэ нат зайходзяць даляй і пачынаюць перабіраць на дробках усе бакі жыцьця таго, ці іншаго камісара, таго ці іншаго грамадзянскаго дзеяча. Вядома, гэты нападак з ваднаго боку, з другога так сама яны стараюцца ушчыпнуць савецкую уласць сачучы за іх работаю і усякую абмылку раздуваючы у цэлыя здарэньня. Але, як тоя, гэтак і другоя—способы зусім слабыя, каб з імі можна было доуга кіравацца у барацьбе з усім рабочым і селяскім станамі

Гэтым можна толькі пацяшаць буржуазею і контарравалюцыянэрау, якія з радасцію сачаць за гнуснаю работаю сваіх няпрошаных канаводау.

Да савецкае уласці. прынятае са шчырасцію да сэрца усім працоуным людам—гэта ня прыстаня. Можна было-б пажадаць і далейшаго спору у іх гэтуй працы. Калі людзі згладзілі гострасць сваіх адносін з апекуншай іх—буржуазеяй, та чамуж ня аткрыць барацьбы у хэуры з ею супроць бальшавікоу? Будзя што ці ня будзя, а усе-ткі лепш ніж сядзець бяз нічога сцяушы зубы.

„Беларуская Рэспубліка“.

Усім вядома, што з тых частак Беларусі, якія забраны Гэрман'яй, злажылася Беларуская Распубліка. Яна ужэ мая і сваіх міністрау, якіх, па чуткам, натта шмат: здаецца, каля 18 чалавек. У ліку іх есць і тыя, хто калісь зваўся сацыялістам, але уже яны, каб быць міністрамі, хутка перахвароаваліся з сацыялістау у так званых лібералау і злучыушыся з нямецкімі гэняраламі, прагуцца рабіць з сябе некую уласьць над усею Беларус'ю.

Нас цікавіць ня тое, што узбудавалася гэта Распубліка, ня тое, што знайшліся людзі, якія, завучы сябе сацыялістамі і беларусамі, згадзіліся скакаць пад нямецкую дуду, атрымаушы як бытцам уласьць. Не, ня гэта цікава. А натта цікава вось якая справа.

Хуткая узбудоуля Беларускае Распублікі, аб якой ідзе рэч як нам здаецца, залежыць ад агульнаго напрамку, хоць і з рознымі мэтамі, палітыкі беларускае буржуазеі і сацыялістау — згодчыкау. І тыя і іншыя цягнуцца да Гэрман'і: першая дзяля таго, што чакая ад яе абароны сваіх „парушаных“ правоу, апошнія рахуюць з нямецкаю падмогаю дамагчыся агульнае нацыянальнае самавітасці. Яны глядзяць на гэтую самавітасць, як на поуную палітычную нязалежнасць Беларусі ад якое-нібуць другое нацыі. Але гэтую нязалежнасць яны мусяць атрымаць ад Гэрман'і, бачучы у іой тую сілу, якая можа зрабіць усіо, нават даравацъ Распубліку.

Вось пасля гэтаго, нас і цікавіць пытаньня аб тым, як яны ня бачаць свае абмылкі, як ня бачаць таго, што пайшлі ня у тыя вароты. Іх важкая обмылка якое ніколі ня падаруя ім ні Беларускі працоуны люд, ні гыстор'я, іосць у тым, што яны сацыялістічныя думкі злучаюць з нямецкім захапляньням, выдаюць іх, можа быць, на марудную,але пямінучую смерць. У гэтым іх вялікі праступак перад народам, бо калі памрэ равалюцыйны рух — а немцы мусяць яго задушыць — та ня патрэбна будзя народу і тая нязалежнасць, аб якой яны гэтак клапоцяцца.

Гэта першая цікавая справа. Другая ж іосць у тым, што ніякае нязалежнасці і быць ня можа, або калі яна будзя, та толькі, як зданьня; усамдзелячы — уся уласць і кіравання будзя у нямецкіх руках. У апошнюм увярая нас агляд таго палажэння, у якім знайходзяцца другія народы, як украінцы, палякі, якія надпалі пад іх „нязалежнасць“. Украіна, напрыклад, хоча зрабіць хутчэй замірэньня з Расеяй, але - ж гэта іой нельга, бо немцы ня хочуць прыпыніць вайну на граніцах Украіны і Расеі. Ня глядзючы на тое, што у Радзя заявілі нямецкаму прадстаупіку, што Украіна хоча замірэньня, бо яна замарылася ад пастаянных бояць, усіо ж такі апошняго яна ня можа і дасюль зрабіць, ня маючы на тое стасунку немцау. Ці - ж гэта нязалежнасць? У Польшчы так сама палажэньня ня вельмі цікава. У апошнія чаы з боку Аустры і Гэрмані пачауся уціск у звязку с пашырэньням у Гэрмані ізноу страшэннаго жаданьня да захапляньня. Польская правіцяльства ня ведая добра, што яму рабіць, бо у народзя падымаяцца злосць праз нямецкая гвалтаваньня.

Дык вось, калі у беларускіх так званых сацыялістау німа нікольکі пагляду уперад, калі яны ня бачаць сваіх абмылак, нехай бы яны крыху павучыліся з таго, што робіцца вакол. Але - ж не, іх гэтак засляпіла думка аб нацыялізму і нязалежнасці, што яны нічога ня бачаць, сляпымі спаткаюцца з Гэрман'яй і чапляюцца за падол яе адзежы. Паглядзеушы на іх з верху у ніз, Гэрман'я даравала ім прозвішча Беларускае Распублікі. Ці яны рады гэтаму, ці не - ня вядома. Але што беларускім селянам гэтая распубліка, згатаванная на нямецкай кухні, ня па сэрцу, то відаць гэта з усіх вестак, якія прыходзяць праз прыехаушых з забрапае Беларусі. Апошняя павінна радаваць усіх шчырых сацыялістау — беларусау, бо, калі народ будзя цверда стаяць на сваім, та некалі надойдзя часіна, што немцы прымушаны будуць пакінуць Беларусь, а разам з імі ня стаця і іх сяброу нашых сацыялістау - згодчыкау, з іх цяперашню „нязалежнаю Беларускай Распублікай“ нямецкаго гатунку.

Я. Петровіч.

Нацыянальныя спрэчкі.

Газэты прынясьлі весткі з Капказу, у якіх гаворыцца, што там, у г. Баку, вядзецца настаяшчая вайна між армянамі і мусульманамі. Налічваяцца да 2000 забітых і 3000 раняных чалавек. Вайна гэта, поміж з другою афарбоукаю, мая найбольш і нацыянальны бок.

Ужэ с дауных пор на Капказі між армянамі і мусульманамі вяліся сваркі і спрэчкі. Гэты два народы самым жыцьціом пастауляны у асобыя варункі, якія ня даюць ім у згодзя жыць. Па натуры, па духу, па складу і прасьвецця — яны розняцца адны ад другіх пастолькі, што інтарэсы іх заусюды разыходзяцца. Армяне народ светлы, культурны і равалюцыйны—мусульманы ж—дзікія, няпрасьвячоныя і жывуць згодна сваіх стара-свецкіх укладау. За гэтым іх можна

ліохка на усе падбухторыць, падгаварыць і патрэбна зусім малая прычына, якая-б павяла за сабою настаяшчую разню. Дзякуючы сваей няасвядамліоннасці і цямнаце, мусульмане ня разбіраюцца у праявах жыцьця, мала, калі ня зусім, цікавіцца ім і за гэтым яны льогка патдаюцца на усякія заманкі і абецанкі, з за якіх іх выкарыстваюць ля рожных мэтау. Кожнаму яшчэ памятна пя далекая мінулая, калі староя царская правіцяльства знарок устройвала на Капказі разню між армянамі і мусульманамі. Калі толькі равалюцыйны рух шырыуся і рос сярод армян, тады мейсцовыя уласці барджэйжа хапаліся за самая верная срэства — цкаваньне народа на народ, пацыю на нацыю. Пад рукою у расейскай паліцэйшчыны тых часоу напагатовя меліся мусульмане. Каб іх завабіць і нацкаваць на армян — патрабавалася устроіць маленькую прычэпку, зрабіць правакацыю і усе было гатова. Бывалі прыпадкі, калі ля гэтаго знарок забівалі мусульманіна і пускалі чуткі, што гэта зрабілі армяне. Мусульмане, дзікія і няразборныя, гуртамі паўставалі і йшлі рэзаць і нішчыць армян. Вядома — гэткія з'явішча адцягвалі армян ад палітыкі і вымагалі у іх сілу на барацьбу нацыянальную, на барацьбу за самаахаваньня.

Тыранская расейская правіцяльства збаулялася на некі час ад пагрозы самому сабе і было зацікауляна у тым, каб варожасць між рожнымі нацыямі цяглася як надаляй. Дзякуючы таму, што глеба гэтым была нарыхтавана і падгатавана — міжнацыянальныя адносіны на Капказі горшыліся і горшыліся: яны с кожным часам захаплялі ня толькі нацыянал-шавіністау, а датыркаліся інталігэнці сацыялістычнай і нат работнікау. Ня праходзіла і трохі часу, каб між адными ці другімі нацыямі найчасцей жа між армянамі і мусульманамі ня вяліся сваркі і спрэчкі за свае первянства, за пасяганьня на той ці іншы кавалак зямлі. Гэткая палажэньня на Капказі захапіла і равалюцыя. Датыкнуушыся дужа значна да армян і грузін, як народау культурных, яна зусім ня зварухнула мусульман. І гэты, як і уперад, вядуць свае жыцьцё па старой дарозі. Ля іх равалюцыя і яе заваевы ня так блізкі серцу, ня так зразумелы, як армянам ці грузінам, і кансерватыуная іх душа з болью згаджаяцца з яе поступам. Вядома, каб ня гэтак гостра былі збудаваны міжнацыянальныя адносіны— га справа памаленькуй краталася у перад, жыцьцё ішлоб сваею пуцінаю і ля равалюцыі стратку б ня рабілася. Але, маючы наследак старых парадкау, ня зміраючую варажасць нацыі к нацыі, гэтым пачынная карыстацца на манер царскаго жандарскаго правіцяльства, буржуазея і контарравалюцыянэры рожных нацыяу. Яны добра пад'учыліся і ведаюць, як і што закалупіць за жывоя, каб гэтым павярнуць злосць і помсту ад сябе. У сучаснум здарэньні у Баку так сама няабышлося бяз правакацы і падгатоулянаго плану з боку варагоу савецкае уласці. Апошнія, як ведама, стараюцца выкарыстаць усе спосабы барацьбы, і цёмная масульманства ля іх — цэлы скарб.

Прыпадак на Капказі, трэба знаць, ня апошні. Тактыка цкаваньня працоуных людзей адной нацыі па ім спадобных з другоя, у руках буржуазеі і чорнай сотні прыме далейшая пашырэньня і с Капказа можа перанясціся на другія мейсцы і у сем'і іншых народау.

Расейская Распубліка вельмі багата у сваім складзі лікам народау і усякая варажбаваньня між імі можа шмат і шмат зраоіць шкоды еднасці равалюцыйнаго хронту, адчаго залежыць і моцнасць равалюцыі і яе-пашырэньня. Што робіцца на Капказі — гатова адбіцца на заходзі, у Крыму і друг. частках расейскай Рэспублікі. Каб нябыць нядоайнымі і нядапусціць да гэтаго, трэ як найшырэй паставіць справу агітацыі і прапаганды еднасці і аднакавасці інтарэсау і жыцьцёвых патрэб ля працоунаго люду кожнай нацыі. Трэба усімі спосабамі старацца разбіць тыя шкодныя думкі і гадкі, якія ставяць вышэй усяго нацыянальную еднасць, праз якую забываяцца самая важная, гэта клясовая барацьба. А каб лепшыя і спарнейшыя пліоны давала гэта праца — яе трэба вясці у шырокіх грамадах людзей кожнай нацыі, на роднуй мове таго народу, да якога прыходзіцца гаварыць. Можа здарыцца, што у іншых прыпадках прыдзяцца і адыціся ад рамак, якія дае статут інтэрнацыялізму, але гэта апошняму ніколіва ня пашкодзіць, а больш прынясе карысці. Такім спосабам павеушы працу, мы, сацыялісты разных народнасцяу, зможам у корані падсеч той сук, на які можа і стараяцца яшчэ аперціся буржуазея наш ых народау, слубу нацыянальнай спрэчкі, нацыянальнай варажбы між працоуных народау розных нацый. Хай аб гэтум прыпамінаюць нам капказскія здарэньня.

Д. Ж.

Апякун буржуазеі.

Нямецкі імперыялізм (ваяунічаства), узяу на сябе шчэдрую мэту: злучыць буржуазею усяго сьвету і адарыць яе усім дабром жыцьця за шчот працоунаго люду. Кожны дзень дае нам цэлы знізак здарэньняу, якія падмацоуваюць нашы словы. Пачаушы ад уласнай, нямецкай буржуазеі, іон парадкам захапіу перш хаурусную, потым пачау кратаць ад у задругою і іншыя. Пачатак доры зрабіла польская буржуазея, якая яшчэ пры старом парадку, калі была заваевана Польшча, атдалася на службу нямецкаму ваяунічаству, збіраючы ля яго войска, таргуючыся аб каралі і ін. За польскаю — стала літоуская, якая зрабіла здазволу нямецкаго пачальства некі сэйм і некулькі разоу вандравала ля усякаго хадайнічаньня у Бэрлін за рахубу літоускаго народу.

Даляй у чаргу стала украінская—гэты юда прадаунік, бязпрыкладу у ва усей гісторыі прадаушы багатую народную старонку грабаунікам-немцам.

За ею нашлася фінская, беларуская, эстонская і г. д.

Усе яны за свае хадайнічаньне перад моснымі гэтаго сьвету, на шкоду свайго народу, за спінаю яго, а дзе і у вачавідкі, таргаваліся і вытаргавалі досі. Вось ікрас сеньні мы даведаліся праз газэты, што з'едняны ландтаг Ліфляндзі, Эсляндзі, Рыгі і востраву Эзялю, які складзян з заможнаго панства, памешчыкау, грашаунікоу і купцоу парашыу: выказаць жаданьня, каб з Ліфляндзі, Эстляндзі і Курляндзі і тых вастравоу, якія шліом ім падмогу, а мы тут распрадалі усе і галодныя, бяз грошай, валочымся па сьвецяя...

Німа працы.

(Сказ).

Падыходзіу вечар. Сонца з'ехджала за лес і с-пад зялёных куп ялін і хвой выглядала доугімі тонкімі рагамі праменьняу на шырокая гала, перарэзаная дарожкаю, як змяя, у'ючаю выкрутасамі; з ваднаго боку дарожкі, — у пярэмяжку, та калдобістай, гразкай, та сухою, па калені пяску, — гэта гала было з поплаву, у куп'ю, вытаптанаго жывіолаю, з другога — з іржышча, дробнаго і нізкаго.

Дарожка, відаць было, выходзіла з-за пешчанае горкі і, выхіляючыся, мерылася у другом канцы гала схавацца у лес. На граніцы гэтаго лесу, ікрас у том мейсця, дзе пахільвала дарожка за першыя хвоі, стаялі два пенчукі, відаць было, што ад нядауна зсечаных ялін.

— Ну, вось гэтта мы і сапачынам,— прысядаючы на адным з пніоу, праказау Цімох Гнату і тут жа сеу.

Гнат спыніуся і усе адсопліваўся, азіраючыся вакол і паглядаючы на сонца.

— Ня трэ доуга сядзець, а то спознімся: параход можа ужэ прышоу... Лепш хадзем на прыстань; а то покуль яшчэ зайдам, — казау Гнат Цімаху.

— А ласьня ты ня утаміуся?

— Штож зрабіць! Хочаш ня хочаш, а утомішся... А тыб хацеу зліогку убраць сорак вярстоу! Нне-э, бра-ат! Мы ж праз цэлы дзень нічога ня елі, да па гэткім пяскам плішчыцца — гэта ня смешкі. Вось, братка, табе і работа!

На усе жыцьцё астанецца памятка.. Калі яшчэ жыць будам, — талкавау Цімох, стаючы супроць Гната і ня асмельваючыся садзіцца, каб ня разгультаіцца.

— Але усе-ткі ты пасядзі, — запрашау Гнат, тузаючы таварыша за крысу світкі: — ужэ тут недалечка і прыстань; мінют у пяць і дабяжым, калі ушчуям свісток.

Цімох усе ж ня згаджауся...

Але знямога брала верх: чулася немач, балелі ногі, вельмі пяткі, нібы збітыя гострымі цвікамі, давау аб сабе даведвацца голад. Хеура гэтых варагоу бадзіорасці, злучыушыся, перамаглі пастанову Цімаха, і іон вымушан быу прысесці.

— Ага, такі здауся, — пакпіу Гнат.

— Здауся, які цудны ты! Паняволі здасіся, калі жвот падцягая, асца точыць, — атказау Цімох і пры гэтым хутка азірнууся на лес. З яго гушчы даносіуся выразны гоман і чууся стукат каліос якоясь хвурманкі...

— Ах, як многа запазніуся сіоннячы параход! Гэта ж падумаць адно! Цэлую пору прастаялі на прыстані... — хтось казау грубым зычным голасам.

— А другі ужэ мусібыць толькі заутра вечарам прыдзе, — у атвеа першаму чууся другі...

На дварэ стаяла зачараваная цем; драуна у леся — ня шамцелі, кожны трэск, кожны скрып былі чутны дужа адметна.

Праўда, галас варон і сарок, якіх процьма ліотала пры леся і наотдаль лесу, над іржышчам, глушылі нашчэнт усе і злувалі да нельга як Гната, гэтак і Цімаха.

— Каб іх дохлая узяла, аткуль іх столькі тут сабралася, — ня сцярпеушы, каб ня спаганіць злосць, вылаяуся Гнат. „Гэтаж зірні адно — хмары цэлыя“.

Цімох з Гнатам павярнулі галавы к верху і пачалі разглядаць.

Прыбліжыушы ліоскат каліос адняу іх вочы к нізу і яны угледзялі перад сабою цэлых пяць хвурманак, з поунымі вазамі мяшкоу з мукою, ці са збожам. Маленькія дробныя конікі з вялікаю патугаю плішчылі іх; яны ішлі ціха, матаючы галавамі і, відаць было, што рады б былі на кожным кроку спыніцца, каб падсілкавацца; адна з іх, буланая, самая нячэмнянькая, дык навэт раз по разу нагінала голау і зрывала зубамі растучую на мяжынках дарожкі траву.

Колькі часу ім прыходзіцца ехаць сорак вярстоу, да Бражак, хто іх ведая, толькі ня скора яны робяць гэту дарогу. На гэты раз яны яшчэ спяшылі і кожны хвурманчык няадходна стаяу ля свае падводы, падгапяючы каня. Адно віліся дратаваныя, самадзялковыя пугі над спінамі іх.

— Слухайця, дзядзячка, а ці далека атсюль да прыстані? — звярнуся Цімох да дзядулькі, які праводзіу заднюю падводу.

— Да не, нябожу, вось тут, за узгрудкам; толькі міняцьо гэты лясок і гатова,— ахвотна атказау дзядок, павярнуушыся к ім.

— А параход, ня ведаяця, скора прыдзя... на Кіяу?

— Вось гэтаго, браточак, дык ня магу сказаць... Толькі што адышоу адзін у верх, а у ніз — штось баялі, нібы ноччу, а поуначы, пойдзя.

— А на прыстані, ці можна чаго дастарацца з'есці?

— О, чаго захацелі яшчэ! Тут і есць толькі дзьве-ці тры хаты. Яны так сама на сваем сядзяць: картоплі, малако і толькі... Да і гэтаго у іх бывая обмаль зусім... Глуш — ня места — як тут даставаць...

Дзядок атказвау на запытаньня Цімаха прыветна; нат сыныпіуся казаць і с за гэтаго іон стауся ад падвол. Ахвота яго да гутаркі брала верх над усім і дзядок знарок яшчэ зацягвау яе.

— То-о-да-ар! Чаго-о спыніуся-а! — пазвалі яго сябры, так на добры кавалак ад'ехаушы ужэ ад лесу.

Дзядок атдау развітаньня і у подбяг, трухам пусціуся даганяць падводы; толькі трасліся выбархі лапіклау на яго андараку, старом, вышмулянум...

Цімох з Гнатам удагон падзякувалі дзеду за яго павядамленьня і абудва змоучалі.

— Кепскія паперы! Дрэнная справа!— знарушыу змоук Гнат· прыдзяцца галоднымі быць мо да самаго Кіява... А ці у нас ужэ нічога німа, даелі?

— Не, усяго яшчэ някончылі: кусочак сала і акрайчык хлеба яшчэ асталося... Давай раскладом агонь да сьпяком,— парадзіу Цімох.

— Лепі ужэ хадзем на прыстань да праканаймася, калі будзя ісці параход, каб ня прапусціць,— прапанавау Гнат.

— Давай! — згадзіуся Цімох і падняуся з пня. У след за ім устау і Гнат Як той, так і други пабралі свае манаткі, кашэлік і клуначкі, крануліся даляй.

Тым часам соняйка зпізілася за лес і на дварэ пачало халадзець. Нават ат некуль узяушыся вятрыска пачау нышпарыць па леся і трасці дзярэуцы.

У неба кавалачкі хмарак злучаліся у большыя кускі, ахварбоуваліся у чорную мулю і навевалі моркатны змрок.

Цімох з Гнатам ішлі ціпіком, пакульгваючы. Змораныя, стомляныя, яны ужэ ня маглі быць рухавымі. Твары іх адбівалі цяжкую муку іх душы.

— Гэта ж падумаць,—загаманіу Гнат:— ужэ цэлы месяц, як мы вандруям, бадзяямся па сьвеця, шукаючы работу. Цэлы месяц-ня ліогка сказаць — і ніздзе нічога!

Вось як збудаваны гэты свет: маладыя, здаровыя хлопцы, шукаям работы, працы ля сябе, мукі — і німа... А другія — рабіць ня робяць, ня хочуць рабіць, а маюць усе і жывуць с прышеукаю.

Нне-э, такі парадак няпавінян быць нізашта... Гэта праступак — калі іон будзя...

— Вядома, што і казаць, — згадзіуся Цімох: — нашы бацькі там будуць думаць, што мы можа тут заробім грошы і па-шліом ім падмогу, а мы тут распрадалі усе і галодныя, бяз грошай, валочымся па сьвецяя...

— Ага, бач, — перабіу Гнат, — а колькі ханя у нас маліша грошы?

— Вось я пагляджу, — і Цімох з кішэні дастау пакураны паралесія ды на жарты патрос ім перад Гнатам; у ем зазвінелі грошы.

— А с тысячу будзя, — паджартавау іон і атчыніу паралез.

— Тысячу!... Хай жа яна застанецца, а мы прымямся за жукетку, — атказау жартам Гнат.

— Да тут малыя жарты, — перапыніу Цімох, пасьпеушы пералічыць с паралесу грошы: — толькі адзінанцаць рублеу асталося на дваіх; а мы і галодныя, і да Кіява даехаць колькі трэ, да і там яшчэ пакуль нойдам работу...

— Дык што ж, я прадам сваю зімовую жукетку; а ну і у таргуям рубліоу с дзесяць — хаця на дарогу.

— Не, лепш я сваю прадам; у цябе і так ужэ нічога ня асталося — распрадалі усе. А у мяне усе-ткі яшчэ дзьве жукеткі есць.

Покуль яны так гуторылі, ня прыкметна ля іх скончыуся лес і аткрылася гала. Яны разам, нібы згаварыушыся, прыпыніліся і пачалі разглядаць раскінуты абраз. Першым ім у вочы кінууся багаты маіонтак, які ляжау на права пры леся. Пекны белы палац, апаясаны густым роуным шалям саду, паднімауся вышэй другіх будынін, каторыя у свой чарод былі забароняны ад ветрау і дажджоу густымі шатамі ялін. З палацу несся голас партап'яны і утуры у яму дробны жывы смех дзяучыны.

На лівы бок ад іх цягнууся гал узоратаго пад жыта поля. У перадзя ж, на супраціу, быу відзіон Днэпра, шырокі, крывы, блішчасты ад празрыстасці неба, якоя слала у яго воду ня астыушы прамень зайходзючаго сонца. Зрэдку ля берагу Дняпра тырчэлі адзінотамі сіротныя дзярэуцы, у змроку перадвячэрнюм хаваючыя коляр сваіх шатау — так, што нельга было угадаць, што гэта за яны. За рэчкаю ляжау поплау, вялікі чуць змераны вокам, весь устауляны стагамі сухога сена. Над поплавам слауся ліогкі белы туман.

Аткуль яны ішлі, быу правы бераг Дняпра і у гэтум мейсцу да таго высокі, што прыстань і дзьве хаты ля яе не хаваліся за ею.

— Вось і прышлі, — сказау Цімох, паварачаючы дарожкаю на спуск. Трэба зайці

ляжаць блізка іх, збудаваць адно манархічнае (с царом), канстытуцыйная гасударства, злучаная з гэрманскім гасударствам праз караля прускаго... і прасіць кайзяра зацьвердзіць поунасцью гэтыя пажаданьня балтыцкіх людзей.

Ня трэ сумляваццa, што усе гэта будзя гладка аброблянa і буржуазея Прыбалтыкі знамаччу усе ж тых жа нямецкіх салдат забярэ і замацуяцца яшчэ на адной пазыцыі. Цяпер астаецца адно: у нямецкаго імперыялізму узяць пад сваю апеку і вялікарасейскую буржуазею і так сама даць іой тую ці іншую кампенсацыю. Прауда, ужэ есць весткі, што іон і за гэта прыняуся. Із Пскова павядамляюць, што там гуртуяцца белая гвардыя, якой усякая падтрыманьне даюць немцы.

Падтрыманьне гатова выліцца у шырокія рамкі і мець хворму патдрыманьня, якоя імі і дасюль прахтыкуяцца на Украіня і у Фінляндзі. Адным словам-нагласці нямецкаго ваяунічаства німа канца. I канца яму ня будзя да тых пор, пакуль ня прыміцца за сабіраньня і арганізацыю сваіх сілау міжнарадовы пралятарыят. С прыходам гэтае пары усе пераінaчыцца. Прауда, варункі ікрас ідуць упоперак гэтаго: надта туга ідзе гэта аб'яднаньня. Але што яно усе такі ідзе і хоць мала прыкметна, але шырыцца-сумленьня быць ня можа. С таго, што ход яго мала заметны, яшчэ ня трэба выводзіць, што момэнт агульнаго паустаньня дужа далека. Часта вада у крыніцы па повярху спакойна, а у нізу верціць і меля. Тоя самая і у жыцьці і у сацыялістычнум руху. Кожны час можа нас узрадуваць вясіолай весткай. Нам трэ верыць у гэта і знаць, што як бы ні красавала на вуліцы у буржуазеі міжнарадовай — гэта яе сьвята вельм і вельмі кароткая.

Жыла.

Заучэсьця...

У апошні час, калі тэрмін заваяваньняу равалюцыі скончыуся, калі савецкая правіцяльства умацавалася у жыцьці на бяду усей чорнай грамадзе яе варагоу, знашлася можнасць перайсці к тэрміну творчасці. Трэба прызнацца, што сілау да гэтаго у работнікау обмаль, нястае: тыя варункі жыцьця, якія ваiадалі у расейскім парадку, былі таму віною. Вось і ня дзіва таму, што цяпер прыходзіцца запрашаць ля гэтай працы розных майстароу свайго дзела, розных спецыялістау з буржуйнаго стану.

Дзякуваць Богу, яны цяпер бяды не зробяць... Так думая савецкая уласць, карыстаючы такі спосаб. Але інач і глядзіць па гэта з'явішч сама буржуазея. Яна такому прыпадку больш як рада. I вось чаму. Увайходзючы са сваім знаньням у сям'ю працоунікау, яны думаюць гэтым цаціхеньку да тайком выкарыстаць на тоя, каб усе падграбці у сьае рукі і павярнуць калясо па жаданай каляінца. Што буржуазея ня дурная—тоя бадай усе ведаюць. I савецкая уласць на толькі ужэ ня пядбайна, каб гэтаго няпрыкмеціць. Калі, на яе бяду, і прыходзіцца рабіць зговар с тым ці з другім інжанэрам, грашаунікам, гэнералам, ці іншая, та зусім яшчэ з гэтаго ня выходзіць, што ім уся справа у гэтым сэнся будзя бязкантрольна паручана. Не і не! Над кожным с такіх паноу будзя настауляна некулькі чалавек, нібы камісія, якая муся сачыць за кожным крокам іх, так што павярнуць у свой бок нічога ня удасца. Інaчай рабіць ня прыходзіцца. Мы б радзілі са свайго боку звярнуць увагу па асоба пільны кантроль з больш-меньш сьвядомых людзей, каб з пад іх вочкі нічога няуцякло. Калі справа будзя добра с'арганізавана у такім напрамку, тады уся радасць буржуазеі сыдзя на німаніц. А гэта і трэба, каб так было.

Д. Ж.

Къ Бѣлорусскимъ дѣятелямъ и дѣятелямъ изъ Бѣлоруссіи.

Настало время привести въ извѣстность всѣ культурныя силы, вышедшія изъ Бѣлоруссіи и когда-либо работавшія и работающія на нужды Бѣлоруссіи, а также на нивѣ Россійской, польской, Литовской и др. народовъ.

Нужно издать автобіографическій словарь по примѣру словаря проф. Венгерова, но съ той разницей, что въ словарь включить автобіографію и разборъ дѣятельности и трудовъ не только писателей, но и политическихъ и общественныхъ дѣятелей.

Это предпріятіе мною задумано 10 лѣтъ тому назадъ и въ моемъ распоряженіи уже имѣется нѣсколько автобіографій и біографій.

Великая эпоха возрожденія Бѣлоруссіи и Великая Россійская Революція выдвинула цѣлый рядъ новыхъ дѣятелей.

Я обращаюсь съ убѣдительной просьбой ко всѣмъ писателямъ, авторамъ, политическимъ и общественнымъ дѣятелямъ доставить свои автобіографіи и фотографическія карточки, а также напечатанныя когда-либо и вышедшія отдѣльными изданіями печатные труды, рукописи, доклады и т. п. на мое имя: **Петроградъ, Б. Разночинная, д. 19б. кв. 19, Евсевію Степановичу Канчеру.**

Опросникъ составленія краткихъ автобіографій будетъ напечатанъ въ слѣдующемъ № „Дзянница„.

Ев. Канчеръ.

Товарищи желѣзнодорожники БѢЛОРУСЫ!

Нашу родную Бѣлоруссію постигли неслыханныя бѣдствія, обрушившіяся на нее въ видѣ войны, бѣгства милліоновъ братьевъ, голода и холода въ прифронтовой полосѣ, пожара и разоренія селъ и городовъ. Наши поля истоптаны воюющими арміями, залиты потоками крови, засыпаны снарядами, покрытыя глубокими рвами. Города, села и деревни разрушены и сожжены. Скотъ и хлѣбные запасы съѣдены или увезены. Наши женщины служыли жертвами издѣвательства обезумѣвшихъ людей.

на прыстань, да абчысціцца і старацца чагось перакусіць, — дабавіу іон.

— Ведаяш што, давай картопяль напяком. Нарвом у меньші і напяком. Сала крыху есць, а то мо малака дастанэм,— парадзіу Гнат.

— Чаму не, давай, — згадзіуся Цімох.

З гутаркаю яны спусціліся к прыстані Маленькая дашчаная будыніна, з некулькімі перегароткамі, на жыльіо начальства. на таварны склад і прытулак ля едучых яна была збудавана на шырокум мосця які стаяу на трох чаунах. Днепяр хвалявау воду і ачувалася, як уся будыніна прыстані паяхджала.

Цімох з Гнатам па сходам узышлі на масток і павярнулі у пачакальню ля едучых.

— Вось наша мейсца,—праказау Гнат:— гэтта мы будам чакаць параходу. Кладзі кашэль, а я свой клунак і пойдам. Гэта людзі ня возьмуць.

У вузкуй і цеснуй каморцы, якая была атведзяна ля едучых, стаялі тры заслоны і адзін стол. На заслонах ляжалі тры чалавекі і двоя з іх ужэ спалі, а трэйці так спачывау і хутка падняуся, калі у каморку увайшлі Гнат с Цімахом.

— Ня ведаяця, скора параход будзя? — запытау яго Гнат.

— Да ліха яго зная, сторож кажа, што ня раней заутрашняе раніцы. Я пытауся нядауна, — атказау чалавек.

— А вы далека едзеця?

— Не, станцый з пяць праедам.

— А скуль едзяця?

— З заработку. Плыты ганялі.

— Нябось грошы зарабілі?

— Э, чаму не. А вы?

— Мы!.. мы... мы шукаям работы. хочам рабіць — да німа работы. На карысць багачом, на прыбытак ім хочам сілу класці і... нельга. Цэлы месяц ужэ бадзяямся па сьвеця, і нічога ня знашлі. Прадалі усе, праелі грошы, а цяпер прабіраямся у Кіяушчыну галодныя,— з некаю асобна гарачаю злосцю, але зусім ня ля спагады расказвау Гнат: — Дрэнны уклад жыцьця на сьвеця!...

— Пакінь скардзіцца, — перабіу яго Цімох: — хадзем лепш пячы картоплі.

— Ідзі раскладай агонь, зараз і я прыду.

Цімох хутка схавауся за дзьвярыма. Гнат атрапау свае порткі ад пылу і даляй трымау гутарку з суседам.

— Цэлых сорак віорст перлі сягоньня з таварышам! Як усталі з раніцы да крануліся у дарогу, дык дагэтуль усе ішлі. Страшэнна брыдкая дарога: пясок па пояс, дзе грудок, а у лагчынку — вада ня прайсці. Замарыліся на шчэнт, замардаваліся. Яды ня захапілі і па дарозя у сіолах прасілі: хлеба дасталі, а боляй нічога. Бедныя усе селяне гэтта — нічагуткі ня маюць... Дабраліся сюды, а цяпер... ах, ужэ мой таварыш і агонь расклау, — перамяніу іон гутарку і пачау узірацца у вакно. Пайду і я — праказау Гнат і выбяг с каморкі.

Хутка, у некулькі скокау, ен перабег сходы і апыніуся ля агню. Цімох сядзеу ля мурауцы, разграбау жар і попял і порау картоплі; у жоутуй скошкануй паперцы ляжау нябмыты сялядзец.

— Вось хай будзя і вячэра наша; малака нядастау — німа, а сялядзец гэты аштуя двацatку, — загутарыу Цімох:— дабавім сала і хопіць.

— Мусіць хапіць, — згадзіуся Гнат:

А ці скора картоплі спякуцца? — пракахауся іон.

— Павінны быць скора гатовы,— і Цімох дастау с жару адну бульбіну ды папрабувау.

— Можна есці, — звярнууся іон да Гната.

Таварышы, доуга нячакаючы, завінуліся ля картопяль і скора скончылі. А, зьеушы картоплі, яны пашлі на прыстань.

Агонь дагарау; нявялічкая полым'я та паднімалася к верху, та апускалася; сягды-тагды вылятала іскарка, стром няслася у верх с чырвоным промінам і потым тухла у паветры.

Ноч ікрас запанавала на дварэ і на гэты раз яна выпала ціомняю і халаднаватаю ад нагоняных хмар. Вакол прыстані, як нязгледзяць вокам, стаяла суцэльная сцяна цемры, нічым ня разрэзваная; ня чуваць было ні крыку, ні шуму, толькі плюхі дняпроускіх хваль аб стромыя берагі і аб сценкі трымаючых прыстань чауноу, зварушвалі сціш.

Цімох з Гнатам хоць і ачувалі страшны утом, але спаць ня клаліся. Кожны з'іх сядзеу моучкі і над чымсь шчыра і глыбока думау. У кожнаго былі свае уласныя справы, у многум схожыя, блізкія і аднакія, у многум розныя, іпакшыя. Але як аднаго, гэтак і другога боляй усяго трывожылі думкі аб рабоця; адзін і другі з іх пакінулі дома старых, бязпомасных бацькоу, якім трэ іхняя падмога, адзін і другі з'іх дакляроувалі гэту падмогу бацькам, калі тыя абліваючыся слязамі, ня пускалі іх з роднаго мейсцу у вандроуку.

Цімаха і Гната трывожыла пытаньне, што станяцца з'імі уперадзя. Аднаго і другога брала сумленьня і радзілася думка безнадзейнасці. Але горай журыуся і адчайвауся Гнат; іон ня хацеу дапусціць да сяое азнаньня таго, што мо прыдзяцца доуга яшчэ валачыцца па свеця і мо падкануць з голаду ці зхоладу умерці. Ужэ яны распрадалі усе з „лішняе“, як яны лічылі, апраткі, ужэ ім ніхто праз увесь месяц вандроукі ня памох. Чагож чакаць даляй? Гнат, як выбірауся у дарогу, ніколі ня мог дагадацца, што яму, маладому і здароваму чалавеку, недзя будзя дастаць працы. Іон думау, куды ня паедзя толькі, к каму ня звярняцца — калі ласка — працуй, зарабляй грошы. „Вось паеду я, сьвету пабачу і людзей, зараблю на жыцьцiо грошы і вярнуся да дому сьветлым і знаным чалавекам“. А тут — на табе! Ціж міла хоць што? Ні сонца, ні рэчка. ні сьвет, ні людзі — нічога ня у галаве пры гэткіх варунках... Нне-э! Лепі ня жыць уже даляй.

Цімох быу спакайнейшым і думкі аб збудоулі уласнаго жыцьця свайго іон песціу зусім другія. Грошы, паляпшэньня заработку — вось яго мэта. Іон гатоу лягчэй прымірыцца з няладамі і няспраўядлівасцямі у люцкім жыцьці; іон нат дапускау іх і думау, што нязаусюды так будзя. I яму лягчэй было зносіць жыцявыя спрэчкі і сваю нягоду. Да і думкі аб іх яго ня так гостра прышыралі. Утома за дзень скора справілася з імі і абвеяла яго няпаборным сном.

Нічога ня кажучы Гнату, іон палажыу пад голау клунак на парожнюм услоні і спакойна улегся.

За сценкай, у каморцы начальніка прыстані і на дварэ, чууся гоман, клапатлівы па справам і між ім няпатрэбны, ад німа чаго рабіць.

У пачакальні ж усе чэцьвяра с Цімахом мужчын соладка спалі, кожны на асобнум заслончыку. На сцяне ад надворку была прыбіта курная лямпачка, ад якое ніоcся смурод газы.

— Усе неяк спакойны, усе рахманы! Адны за работаю, другія з работы! Што ім сьвет, што ім яго няляды! Яны здавольны, ім боляй нічога ня трэба Н-не, людзі мусібыць ніколі ня дойдуць да таго, каб устроіць гэткі парадак жыцьця, у яком бы усім жылося роуна... Н-не! Людзі ня разумеюць, ня могуць, ці ня хочуць зразумець пытаньняу душы... Людзям чужа гора аднаго... Ціж можна дапусціць адно: ня даць чалавеку работы! Хоча рабіць і ня даць, — заставіць па вачах багатых і сытых уміраць...

Гнат падняуся з мейсца і ціхком, каб нязварушыць спакою, пачау расходжваць па каморцы. Галава яго балела, ныла усе цела, але сон ня забірау, нават няпадступауся.

Іон вышау с пачакальні і, абап'ершыся на парэнчы прыстані, пачау угляддацца у цем далі. Далека, у ніз па Дняпру, бачыліся аганькі, якія та прападалі, та зноу з'яуляліся і, здавалася, бліжыліся к яму. Гнат доуга сачыу за імі, потым яму надаела і іон атвярнууся у другі бок; тут было ціомна, іон сарвауся з мейсца і прайшоу у канец прыстані, потым вярнуся у пачакальню назад.

— Лягу спаць, — зрашыу іон і пачау слацца. А думкі няадходзілі ад яго ні на хвілю: мулявалі будучыну та у чырвоных пекных мулях, та у чорных, адваротных. Безнадзейнасць паланіла душу. „Я ведаю, што усе варагі майго жыцьця згаварыліся аблажыць пакутаю яго пуціну. Дарэмна! Я абараню яго! Я буду жыць, я даб'юся да таго, калі жыцьіо будзя мне служыць“.

Гэта думка перамагала усе другія, шырылася, расла і паланіла яго істоту. Пад канец Гнат весь здауся іой...

У каморцы начальніка прыстані пачалі іграць некі вясіолы вальс. Малады, здавольны голас якоясь дзяучыны утуравау. Ігралі і у палацах памешчыка.

Ц. Гартны.

АД РАДАКЦЫІ.

Рукапісы, якія прысылаюцца ля друку, павінны быць чытэльна напісаны на одным боку паперы.

Няпрынятыя рукапісы звертаюцца аутарам, калі ля перасылкі будзя прыслана марка. Малыя рукапісы ня варочаюцца зусім

Радактар прымая од 11 да 5 гад.

Радакцыя і Адміністрацыя: Масква, Паварская, 52, тял. 1-85-51.

Желѣзнодорожныя, шоссейныя и другіе пути сообщенія окончательно приведены въ негодность.

Враги народа рѣжутъ сердце Белоруссіи на части.

Край разоренъ и опозоренъ.

Безсмысленно было бы надѣяться на то, что въ этотъ трудный часъ кто-нибудь со стороны придетъ къ намъ на помощь. Всякій народъ кузнецъ своего счастья.

Творческихъ созидательныхъ силъ у насъ бѣлоруссовъ мало, а работы непочатый край. Съ частью этой работы нельзя медлить ни одной минуты. Предстоитъ сложная работа по возвращенію бѣженцевъ на свои мѣста, работа по возстановленію разоренныхъ войной мѣстъ и жизни Бѣлоруссіи.

Безъ насъ, товарищи-желѣзнодорожники, никто не позаботится объ этомъ. Мы отдающія свои творческіе труды желѣзнодорожному дѣлу и другимъ культурамъ и имѣющіе навыкъ и силу можемъ спасти дороги отъ окончательнаго развала, а родной край отъ гибели.

Мы сами должны заботиться о своей судьбѣ, о судьбѣ родного края. Должны заботиться объ устройствѣ желѣзныхъ дорогъ. Должны прекратить допотопный образъ передвиженія по Бѣлоруссіи на—волахъ. Должны уничтожить ту пропасть, которая до сихъ поръ существовала на пути къ движенію европейской культуры съ запада на востокъ.

До революціи у насъ были связаны руки. У насъ была отнята собственная инициатива. Намъ не было возможности помочь родному краю. Но теперь у насъ нѣтъ мотивовъ отказаться отъ работы на пользу родного народа, нѣтъ никакихъ препятствій. Нужно только желаніе, сила, энергія и вѣра въ успѣхъ.

Помните, граждане бѣлорусы, что оправданія въ нашей пассивности нѣтъ и не будетъ и если мы и на этотъ разъ останемся пассивны и безразличны къ Бѣлоруссіи, то исторія съ насъ взыщетъ.

Всѣ народности дѣятельно принимаются за устройство своей новой жизни. Всѣ организовались и организуются. Очередь за нами.

Многіе бѣлоруссы уже сознали необходимость организаціи. Много возникло политическихъ организацій и профессіональныхъ союзовъ.

Въ числѣ прочихъ организацій значится **«Бѣлорусская Желѣзнодорожная Громада въ Москвѣ»**.

Эта организація въ короткое время сумѣла сплотить вокругъ себя значительную часть желѣзнодорожниковъ и уже вступила на путь государственнаго строительства Бѣлоруссіи.

Но этого мало. Одна часть бѣлоруссовъ не можетъ выполнить той трудной работы, которая предстоитъ. Для этого необходимо мобилизовать всѣ силы, необходимо сплотиться въ одно цѣлое, ибо въ единеніи сила. Мы просимъ всѣхъ бѣлоруссовъ желѣзнодорожниковъ помочь намъ средствами и работниками. Въ болѣе крупныхъ пунктахъ желѣзнодорожники—бѣлоруссы должны организовать отдѣлы нашей Громады, а отдѣльныя лица должны примкнуть къ нашей Громадѣ или къ ближайшему ея отдѣлу.

Всѣхъ желающихъ записаться членами Громады просимъ направлять, членскіе взносы въ размѣрѣ 6 рублей въ годъ, а также подробныя свѣдѣнія о себѣ съ указаніемъ имени, отчества, фамиліи точнаго адреса и мѣста сауженія въ гор. Москву, Долгоруковская улица, домъ № 50 (Управленіе Полѣсскихъ ж. д.), куда надлежитъ присылать также списки всѣхъ знакомыхъ бѣлоруссовъ, всю корреспонденцію и труды желѣзнодорожниковъ по бѣлорусскому вопросу.

Просимъ ширить идею единенія.

Просимъ всѣхъ бѣлоруссовъ приступить къ дружной работѣ для блага нашего родного края, для укрѣпленія мощи Великой Россіи для защиты нашихъ профессіональныхъ интересовъ.

Предсѣдатель Правленія Бѣлорусской Желѣзнодорожной Громады въ Москвѣ

Н. Перевой.

Отъ Комиссаріата по бѣженскимъ дѣламъ Московской области.

Несмотря на постоянныя предупрежденія со стороны всѣхъ организацій, имѣющихъ отношеніе къ бѣженцамъ, массы бѣженцевъ все еще плывутъ разными путями въ прифронтовую полосу, надѣясь пробраться въ свои родныя мѣста.

Въ дѣйствительности проникнуть въ настоящее время въ занятую противникомъ полосу нѣтъ никакой возможности и бывали даже случаи возвращенія уже прошедшихъ границу.

Комиссаріатъ обращается ко всѣмъ бѣженскимъ организаціямъ и бѣженцамъ съ просьбой сдерживать всѣми силами бѣженцевъ отъ попытокъ неорганизованнаго возвращенія. Пусть знаютъ всѣ бѣженцы, что Совѣтскія власти не только не заинтересованы въ удержаніи бѣженцевъ въ предѣлахъ Россіи, но, наоборотъ, приложатъ всѣ усилія къ тому, чтобы вернуть бѣженцевъ въ родныя мѣста при первой возможности.

Комиссаръ по бѣженскимъ дѣламъ

Московской области **Ѳ. Смольскій.**

Ко всѣмъ бѣлорусскимъ организаціямъ.

Разбросанные по разнымъ уголкамъ необъятной Россіи, неорганизованные бѣженцы-бѣлоруссы больше другихъ должны были нести тяготъ бѣженской жизни. Отдѣльныя организаціи, возникавшія въ разныхъ мѣстахъ съ цѣлью облегчить участь своихъ братьевъ, не могли принести существенной пользы, за отсутствіемъ центральнаго органа, который могъ бы оказывать этимъ организаціямъ свою поддержку.

Въ настоящее время при Рабоче-Крестьянскомъ Правительствѣ образованы Національные Комиссаріаты, въ томъ числѣ и Бѣлорусскій Національный Комиссаріатъ, который, между прочимъ, для успѣшной работы по бѣженскому дѣлу ставитъ своей задачей объединеніе всѣхъ бѣлорусскихъ организацій.

Съ этой цѣлью при Комиссаріатѣ образованъ Бѣженскій Отдѣлъ, который, въ связи съ предстоящей эвакуаціей, проситъ всѣ бѣлорусскія организаціи представить всѣ имѣющіяся въ ихъ распоряженіи свѣдѣнія о бѣженцахъ бѣлоруссахъ.

Справки направлять по адресу: **Бѣлорусскій Національн. Ком. Москва. Поварская 52, Бѣженскій Отдѣлъ при Бѣлорусскомъ Національномъ Комиссаріатѣ.**

Въ Бѣлорусскомъ Національномъ Комиссаріатѣ.

10 апрѣля нов. ст. состоялось объединенное собраніе отвѣтственныхъ служащихъ Бѣлорусскаго Національнаго Комиссаріата и представителей отъ Комиссаріата по Бѣлорусскимъ дѣламъ Московской Области.

Обсуждались два вопроса:

1) Выясненіе сферы вліянія Бѣлорусскаго Національнаго Комиссаріата на территорію Бѣлоруссіи.

2) Взаимоотношеніе между Бѣлорусскимъ Національнымъ Комиссаріатомъ и Комиссаріатомъ по Бѣлорусскимъ дѣламъ Московской Области.

По первому вопросу собраніемъ вынесена слѣдующая резолюція: 1) Сфера вліянія Бѣлорусскаго Національнаго Комиссаріата распространяется во всѣхъ отношеніяхъ на территорію примѣнительно къ этнографическимъ границамъ Бѣлоруссіи, согласно карты проф. Карскаго. 2) Для детальной разработки вопросовъ территоріально-культурнаго характера необходимо создать при Комиссаріатѣ спеціальную Комиссію; для разрѣшенія же конфликтовъ, могущихъ возникнуть при разрѣшеніи этихъ вопросовъ, должна быть создана особая согласительная комиссія, въ составъ которой войдутъ представители отъ всѣхъ заинтересованныхъ народностей.

По второму вопросу, хотя дебаты между представителями Центральнаго и Областного Комиссаріатовъ велись долго и упорно, опредѣленнаго рѣшенія собраніемъ не вынесено.

Я. П.

2-Й С'езд Советов Рабочих и Крестьянских Депутатов Западной Области.

РЕЗОЛЮЦИЯ

по текущему моменту, предложенная фракціей большевиков и принятая 2-м Обласвным С'ездом Советов 277 голосами, при 13 против и 49 воздержавшихся.

В настоящий серьезный момент для жизни Российской Социалистической Федеративной Республики, когда, после преодоления внутренних врагов, внешние враги теснымъ кольцом окружают гордыню Мировой революции—Советскую Русь, Сезд признает, что спасение пролетарнев рабочихъ и крестян, лишь только въ Советской власти. Западная Область нашей страны, верная заветам октябрьскаго переворота сумела создать свою могучую советскую организацию, одну из верней-ших и сильнейших опор пролетарско-крестьянской революционной России, вынесшую на своих плечах всю тяжесть нашествия на Советы местных националистических групп и германскаго империализма. Задачу, поставленную перед Советской властью Западной Области. С'езд считает выполненной съ полным успехом. С'езд выражает уверенность, что и в будущем в предстоящей своей деятельности Советский центр Западной Области также успешно и решительно проведет свою работу во имя полной победы Великой Российской рабоче-крестьянской революции.

Да здравствует Великая Российская Федеративная Республика Советов.

Да здравствует Мировая революція!

Да здравствует Социализм!

Вниманію бѣлоруссовъ бѣженцевъ.

Избранный на общемъ собраніи бѣженцевъ-бѣлоруссовъ 21 апрѣля с. г. временный Комитетъ организуетъ слѣдующее общее собраніе бѣлоруссовъ, проживающихъ въ гор. Москвѣ, на 28 апрѣля сего года,

О подробностяхъ будетъ извѣщено особо.

У Выдавецкум атдзелу **Беларускаго Нац. Камісарыяту** прадаюцца вось якія кніжкі:

Є. Ф. Карскій—Бѣлорусская рѣчь Цѣна . . . . **2 р. 50 k.**

Єго же—Карта Бѣлоруссіи. Цѣна . . . . **1 р. 50 k.**

Ц. Тартны— PIESNI-вершы. цѣна . . . . — **45 k.**

Кніжкі высылаюцца накладною платаю.

Радактары:
З. Жылуновіч, Я. Петровіч.
Выдавец:
Беларускі Нацыянальны Камісарыят.

Юридическій Отдѣлъ Бѣлорусскаго Національнаго Комиссаріата,

въ цѣляхъ наиболѣе точной регистраціи, предлагаетъ всѣмъ БѢЛОРУССКИМЪ ОРГАНИЗАЦІЯМЪ культурно-просвѣтительнаго, научнаго, политическаго и т. п. характера заявить письменно о своемъ существованіи, приложивъ при этомъ свой уставъ, либо краткое описаніе своей дѣятельности.

Всѣ свѣдѣнія подобнаго рода направлять по адресу Бѣлорусскаго Національнаго Комиссаріата: Москва, Поварская ул., д. 52, телефонъ 185-51.

Юридическій Отдѣлъ Бѣлорусскаго Націон. Комиссаріата.

Таварышы работнікі і селяне!

Пішэця усе аб усім, дзе што робіцца у вас на заводах і хвабрыках, па мястэчках і гарадох. Паведамляйця аб равалюцыйным руху, аб забастоуках, аб працы валасных камітэтау.

Хай «ДЗЯННІЦА» будзя вашай газэтай. Шырця яе між працоуным людам, збірайця перэдплату.

Чытайця самі і давайця знаіомым.

Выдавецкі атдзел Беларускаго Нацыянальнаго Камісарыяту.

задауся мэтаю выдаць збор творау беларускіх пісароу і песьняроу, якія вышлі з народу, з сям'і селян і работнікау, каторы будзя звацца „Зажынкі“. За гэтым іон звертаяцца да таварышоу беларускіх пісьменнікау с прапановаю прысылаць свае творы па адрысу: Масква, Паварская, 52.

Типографія Сов. Раб. и Солд. Деп. Москва, Тверская, Мамоновскій пер., д. 12